

D/OP.0812.1.2022.KN.28080

Gębarzewo, dn. 14 grudnia 2022 r.

RPW/107696/2022 P
Data:2022-12-20

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL	2022 -12- 20
ZAL	NR

**Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W nawiązaniu do pisma KMP.571.8.2022.RK z dnia 11 listopada 2022 r. dotyczącego raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji tutejszej jednostki poniżej odpowiadam:

1. Wszyscy osadzeni traktowani są w tutejszej jednostce w jednakowy sposób zgodnie z przyjętymi w tym zakresie normami prawnymi i standardami. Od wszystkich osadzonych wymaga się takiego samego podporządkowania panującym na terenie zakładu karnego regułom i zasadom i wszystkim zapewnia się jednakowy dostęp do realizacji przysługujących im w trakcie pobytu w warunkach izolacji więziennej praw i przywilejów. Ponadto zaznaczyć należy, że podległy mi personel w pracy z osadzonymi zachowują się zgodnie z Regulaminem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w sprawie zasad etyki zawodowej funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

2. Kontrole przeprowadzane przez funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Gębarzewie przeprowadzane są, na podstawie obowiązujących przepisów: Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny Wykonawczy oraz Ustawy o Służbie Więziennej z dnia 9 kwietnia 2010 r., z zachowaniem zasad poszanowania godności oraz humanitaryzmu. Kontrola osobista osadzonych przeprowadzana jest pod nieobecność osób postronnych i osób odmiennej płci oraz w miejscu niemonitorowanym, niedostępnym w czasie przeprowadzania kontroli dla osób postronnych.

W kontroli osobistej może uczestniczyć osoba wykonująca zawód medyczny lub drugi funkcjonariusz tej samej płci zgodnie z przepisami dotyczącymi wzajemnego ubezpieczenia się funkcjonariusz. Podczas kontroli osadzony jest częściowo ubrany. Funkcjonariusz w pierwszej kolejności sprawdza część odzieży, a przed sprawdzeniem pozostałej części umożliwia włożenie odzieży już sprawdzonej.

3. Stosowanie kajdanek w trakcie transportu osadzonych poprzedzone jest analizą charakterystyki osadzonych przeprowadzaną przez kierownictwo działu ochrony. W przypadku wystąpienia okoliczności mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo konwoju lub transportowanych osadzonych, stosowane są przedsięwzięcia określone w Ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej z dnia 24 maja 2013 roku.

4,19. W kwestii wzmocnienia w jednostce obsady pielęgniarzy, ratowników medycznych oraz obsady wychowawczej informuję, iż poczynione zostaną starania w celu pozyskania nowych wakatów. Jednocześnie wyjaśniam, że aktualny stan ewidencyjny powyższej kadry spowodowany jest przebywaniem funkcjonariuszy na urlopie wychowawczym, macierzyńskim, długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Ponadto jeden wychowawca od kwietnia 2018r. zgodnie z Ustawą o Związkach Zawodowych został zwolniony z obowiązku świadczenia służby na rzecz Zakładu Karnego w Gębarzewie i realizuje obowiązki w Okręgowym Zarządzie NSZZFiPW w Poznaniu jednocześnie pozostając w strukturze działu.

5. W tutejszej jednostce nigdy nie było całodobowej opieki medycznej, gdyż taką zapewniają jednostki, w strukturach których utworzono szpitale. W przypadku doznania jakiegokolwiek urazu czy też obrażeń, gdy nie jest obecny personel medyczny w zakładzie osadzony transportowany jest do najbliższego SOR, bądź też wzywany jest Zespół Ratownictwa Medycznego stacjonujący na terenie powiatu gnieźnieńskiego. Ponadto cyklicznie odbywają się szkolenia funkcjonariuszy z zakresu pierwszej pomocy.

6. Badania medyczne osadzonych realizowane są w warunkach poufności. Świadczenia zdrowotne udzielane są w obecności funkcjonariusza niewykonującego zawodu medycznego, jedynie na wniosek osoby udzielającej świadczenia zdrowotnego.

7,9. W trakcie badania wstępnego osadzonego zbiera się wywiad zarówno na poziomie pielęgniarzkim jak i lekarskim, dokonuje się również badania lekarskiego, chyba, że osadzony nie wyrazi zgody na badanie. Do dokumentacji medycznej wpisuje się m.in. wszystkie obrażenia ciała, nie wykonuje się zdjęć. Po zgłoszeniu doznanych obrażeń osadzony jest każdorazowo badany w ambulatorium jednostki, wszystkie obrażenia są wpisywane do dokumentacji. Ponadto osadzony podaje w oświadczeniu, kiedy i w jakich okolicznościach doszło do wystąpienia obrażeń.

8,20. W zakres planów szkoleniowych personelu jednostki na rok 2023 włączone zostanie zagadnienie związane z międzynarodowymi standardami praw człowieka (SPT i CPT) oraz praktyczne zastosowanie Protokołu stambulskiego.

Poza powyższym w przyszłości planowana jest realizacja tzw.:warsztatów starość" oraz szkolenie z zakresu komunikacji przy pomocy języka Braille'a.

10. Osadzony odbywający karę umieszczenia w celi izolacyjnej ma możliwość codziennego kontaktu z personelem medycznym, którego godzinowy zakres opieki medycznej jest następujący dni zwykle: ZK w Gębarzewie: od 7.00 do 19.00, dni świąteczne: ZK w Gębarzewie: od 7.00 do 15.00. W świetle obowiązujących przepisów brak jest wprost zapisu, jakoby na personelu medycznym spoczywał obowiązek konieczności codziennej wizytacji

osadzonego w celi izolacyjnej. Niemniej jednak personel medyczny niezwłocznie reaguje na zgłoszenia osadzonych i w razie wystąpienia takiej potrzeby ze strony osadzonego nawiązuje z nim kontakt.

11. Ze względu na specyfikę cel izolacyjnych kąciki sanitarne w nich nie są w pełni zabudowane, tylko jest to wydzielona część celi mieszkalnej. W tym przypadku intymność osadzonego przebywającego w tej celi mieszkalnej zachowana jest na zasadzie przegród stałych i umiejscowienia kącika sanitarnego. W przypadku pawilonu D celi izolacyjna posiada murek, zachowujący intymność poniżej szyi osadzonego, gdy ten korzysta z części sanitarnej, a w przypadku pawilonu C, umiejscowienie kącika sanitarnego jest takie, że oddziałowy nie widzi osadzonego, ponieważ znajduje się to poza zasięgiem wizjera obserwacyjnego. Obydwa przypadki dotyczą obserwacji przez wizjer. Niestety specyfika celi izolacyjnej, w której przebywają osadzeni ukarani nie pozwala na większą zabudowę strefy intymnej celem oddzielenia jej od pozostałej części celi ze względu na bezpieczeństwo własne osadzonego jak i funkcjonariuszy.

12. Przegląd cel wykonywany jest systematycznie, ponadto od 2018 r. zostały wyremontowane praktycznie wszystkie cele mieszkalne w jednostce, co wskazuje na ich szybkie niszczenie przez osadzonych. Aktualnie ze względu na wzrost cen i ograniczenia budżetowe będą wykonywane najpilniejsze prace.

13. Zalecenie odnośnie stykających się łóżek wykonywane jest równocześnie przez działy ochrony, penitencjarny i kwatermistrzowski. Osadzeni jednakże bardzo często samowolnie przestawiają sprzęt kwaterunkowy tak, aby zrobić sobie wygodniejszy układ i więcej miejsca. Funkcjonariusze wydają osadzonym polecenia rozstawienia łóżek i przywrócenia pierwotnego ustawienia.

14. Blendy w jednostkach penitencjarnych stosowane są jako rozwiązanie systemowe związane z utrudnieniem nielegalnej komunikacji pomiędzy osadzonymi w poszczególnych pawilonach. Mają ponadto utrudnić lub uniemożliwić przekazywanie pomiędzy celami mieszkalnymi przedmiotów niedozwolonych i niebezpiecznych. Jednocześnie są rozwiązaniem dzięki któremu do celi jest dostarczane oświetlenie naturalne na całej powierzchni takiej blendy zbudowanej z materiału o dużej rozpraszalności światła. Stosowanie blend ma celu zapewnienie właściwego bezpieczeństwa w jednostce.

15. Aktualnie infrastruktura jednostki uniemożliwia zorganizowania boiska dla osadzonych odbywających karę w zakładzie karnym typu zamkniętego.

16. Osadzeni w oddziale terapeutycznym mają zapewnione odpowiednie zajęcia kulturalno – oświatowe. Sporządzany jest harmonogram korzystania z salek rekreacyjnych i świetlicowych.

17. Aktualnie pojazdy konwojowe nie są wyposażone w pasy bezpieczeństwa i nie jest przewidziane ich instalowanie. Instalacja pasów w nowych pojazdach będzie przewidywana na podstawie warunków przetargu organizowanego przez Centralny Zarząd Służby Więziennej w Warszawie, ponieważ jednostki zazwyczaj nie kupują indywidualnie pojazdów do przewozów osadzonych.

18. Obecnie zakup specjalistycznego pojazdu, przeznaczonego do przewozu osób z niepełnosprawnościami nie jest przewidywany ze względów ekonomicznych, gdyż bardzo rzadko są przewożeni osadzeni o takim stopniu niepełnosprawności. W przypadku takiej potrzeby podejmowane są działania w zakresie obowiązujących przepisów, aby zapewnić jak najwyższy stopień bezpieczeństwa tej osoby.

Ponadto informuję, iż kącik zabaw dla dzieci w salach widzeń został przywrócony i jest użytkowany przez osoby odwiedzające. Aktualnie ze względów organizacyjnych nie planuje się modernizacji oddziału terapeutycznego.

DYREKTOR
Zakładu Karnego w Gębarzewie

J. Korytowski
ppłk Jarosław Korytowski

Wykonano w 3 egz.:

Egz. 1 - adresat

Egz. 2 - CZSW BSW (do wiadomości)

Egz. 3 - a/a

BSW/BPK.0812.136.2022.IG

Warszawa, dn. 13 grudnia 2022 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2022 -12- 16
ZAL.	NR

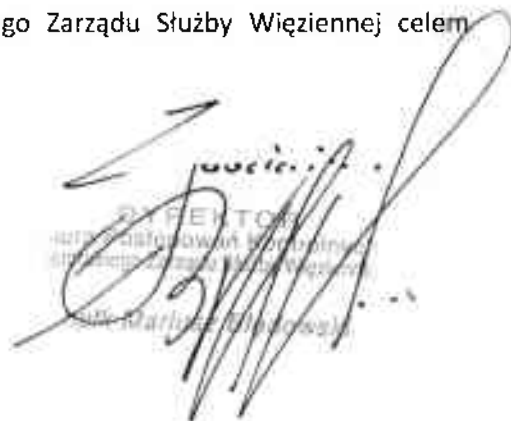
Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo KMP.571.8.2022.RK uprzejmie informuję, że w Służbie Więziennej tematyka dotycząca użycia środków przymusu bezpośredniego względem osób pozbawionych wolności uwzględniana jest corocznie w planach szkoleń funkcjonariuszy we wszystkich jednostkach organizacyjnych. Podczas powyższych szkoleń przypominane są obowiązujące w Służbie Więziennej przepisy tj. m.in. art. 19 Ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej; Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie celi zabezpieczającej i izby izolacyjnej, wewnętrzne wytyczne Dyrektora Generalnego Służby Więziennej (kopie ww. pism przesłane zostały przy piśmie BSW.0812.58.2022.IG w dniu 26 maja 2022 r.) oraz wytyczne i zalecenia wydawane przez CPT i SPT, które są na bieżąco monitorowane oraz wnikliwie analizowane przez specjalistów zajmujących się powyższą tematyką.

Ponadto, poza szkoleniami w trakcie cyklicznie odbywających się odpraw kierownictwa Służby Więziennej specjaliści Centralnego Zarządu Służby Więziennej na podstawie nadzorowanych i analizowanych przez nich sprawozdań z użycia środków przymusu bezpośredniego, przekazują swoje uwagi i spostrzeżenia celem służbowego wykorzystania przez Dyrektorów Okręgowych Służby Więziennej. Dodatkowo niejednokrotnie, w momencie wychwycenia nieprawidłowości lub uchybień stwierdzonych w trakcie analizy sprawozdań z czynności wyjaśniających zdarzenia z udziałem osób pozbawionych wolności, wysyłane są, bezpośrednio do odpowiedzialnych jednostek organizacyjnych, pisma wskazujące obszary wymagające korekty.

Nieustanne podnoszenie kompetencji funkcjonariuszy pełniących służbę w Służbie Więziennej jest jednym z priorytetowych celów jakie stawia przed sobą nasza formacja. Specjaliści na wszystkich szczeblach organizacyjnych zapoznają się z wytycznymi i zaleceniami wydawanymi przez CPT i SPT oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, przekazując je funkcjonariuszom oraz starając się w miarę możliwości organizacyjnych wdrażać je w codziennej służbie.

Jednocześnie pragnę nadmienić, że przedmiotowy raport Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur został przekazany do merytorycznych komórek Centralnego Zarządu Służby Więziennej celem wykorzystania w planowanych szkoleniach.

The image shows a handwritten signature in black ink over a faint, circular official stamp. The stamp contains the text: "DIREKTOR SŁUŻBY WIĘZIENNEJ" and "Mariusz Głuchowski". The signature is written in a cursive style.

OI/OP.0812.1.2023.JJ

Poznań, dn. 1 marca 2023 r.

Pan
Przemysław Kazimirski
Dyrektor Zespołu Krajowego
Mechanizmu Prewencji

Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Nawiązując do pisma sygn. KMP.571.8.2022.RK w przedmiocie zapewnienia Dyrektorowi Zakładu Karnego w Gębarzewie środków finansowych na realizację zaleceń Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (po wizytacji w dniach 20-22 kwietnia 2022 r.) uprzejmie informuję, że jednostka penitencjarna dysponuje własnym budżetem przeznaczonym na finansowanie własnej działalności, w tym również na remonty i utrzymanie budynków w stanie nie pogorszonym.

Jednocześnie informuję, iż Dyrektor Zakładu Karnego w Gębarzewie złożył wnioski remontowe i inwestycyjne, które z poparciem Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Poznaniu przedstawione zostały Dyrektorowi Generalnemu Służby Więziennej.

ZASTĘPCA DYREKTORA OKRĘGOWEGO
Służby Więziennej
w Poznaniu

plk Robert Książek

Wykonano w egz. pojedynczym

Egz. nr 1 – Adresat + pocztą elektroniczną biurorzecznika@brpo.gov.pl

Egz. nr 2 – aa

I. dz. 571 / 2023